

Струка (назив):	УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ		
Занимање (назив):	ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР, КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР, УГОСТИТЕЉСКИ ТЕХНИЧАР, КУВАР, КОНОБАР, ПОСЛАСТИЧАР		
Предмет (назив):	ОСНОВИ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА		
Опис (предмета):	Стручни предмет		
Модул (наслов):	ОСНОВЕ ТУРИЗМА		
Датум:	август, 2020. године	Шифра:	Редни број: 01
Сврха			
Стицање теоријских знања и разумијевање кључних појмова из области туризма као основе за даље успјешно образовање и укључивање на тржиште рада. Развијање позитивне оријентације и идентификације са занимањем.			
Специјални захтјеви / Предуслови			
Циљеви			
Модул има за циљ да омогући ученику: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање са историјским развојем и основним појмовима у туризму - упознавање са врстама и облицима туризма - стицање знања о структури и специфичностима туризма као привредне дјеланости - разликовање функција туризма и развијање свијести о значају савременог туризма - упознавање са карактеристикама и елементима туристичког тржишта - развијање еколошке свијести кроз упознавање одрживог развоја туризма - препознавање савремених трендова у туристичким кретањима 			
Теме			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Појмовне основе туризма 2. Врсте и специфични облици туризма 3. Специфичности туризма као привредне дјелатности 4. Функције туризма 5. Основе одрживог развоја туризма 6. Савремени трендови у туризму 7. 			

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Појмовне основе туризма	<ul style="list-style-type: none">- протумачи предуслове и факторе настанка и развоја туризма- опише развојни пут туризма по појединим историјским периодима- објасни значај Томаса Кука за развој туризма- наведе дефиниције појмова туризам, туриста, посјетилац, пословни путник, излетник- разликује појмове туристичка дестинација, туристичко мјесто, туристичка регија- разликује примарне и секундарне људске потребе- одреди специфичности туристичке потребе- дефинише туристичку потрошњу- дефинише туристички промет као економско-статистичку категорију- наведе димензије туристичког промета и његове статистичке показатеље- дефинише и објасни појам туристички мотив са психолошког и	<ul style="list-style-type: none">- правилно тумачи и интерпретира основне појмове из области туризма- на примјерима из праксе покаже разлике између појмова туристичка дестинација, туристичко мјесто, туристичка регија- идентификује и анализира атрактивне, комуникативне и рецептивне факторе неопходне за развој туризма у одређеној туристичкој дестинацији- уочи и анализира позитивне и негативне утицаје туристичких кретања- анализира узрочно-посљедичну везу између туристичких потреба и туристичке потрошње- користи статистичке податке у циљу анализе туристичког промета- истражи и идентификује врсте туристичких мотива као	<ul style="list-style-type: none">- ефикасно планира и организује вријеме- савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене задатке- испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима- формира позитиван став према примјени прописа и важећих стандарда у туристичкој дјелатности- користи информационе технологије- проналази и користи поуздане изворе информација и знања- претражује, прикупља, и користи релевантне информације и податке- разумије и користи стручну терминологију- испољи комуникацијске и презентацијске	<ul style="list-style-type: none">- кроз разговор навести ученике да одреде предуслове неопходне за развој туризма- дати шематски приказ развојног пута туризма- кроз разговор с ученицима дефинисати потрошаче у туризму- задати ученицима да направе паное са атрактивним, комуникативним и рецептивним факторима Републике Српске- методом „мождане олује“ навести што више људских потреба, а затим их анализирати и издвојити туристичке потребе- објаснити структуру туристичког промета помоћу карте туристичких региона- задати ученицима да на интернету пронађу актуелне податке и показатеље туристичког промета у свијету, БиХ и РС – презентација и анализа резултата- кроз дискусију и примјере навести ученике да уоче разлике између туристичких потреба и туристичких мотива- сликовито приказати примјере туристичких мотива (фотографије, видео и Power Point презентације)- тражити од ученика да одреде атрактивне атрибуте неке посјећене атракције- задати да ученици направе видео

	<p>туризмолшког аспекта</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни улогу и значај природних и антропогених мотива као фактора за развој туризма - објасни атрактивне атрибуте туристичких мотива 	<p>подстицаје за туристичка кретања према одређеним дестинацијама</p>	<p>вјештине</p> <ul style="list-style-type: none"> - испољи спремност да прихвата промјене и иновације - испољи аналитичност, самокритичност и објективност - испољи креативност, предузимљивост и организационе способности - развија самосталност, али и склоност ка тимском раду - самостално расуђује и доноси закључке 	<p>презентације туристичких мотива одређене дестинације и да одреде атрактивне атрибуте мотива (групни рад)</p> <ul style="list-style-type: none"> - дати групама ученика да одреде активности којима туристи могу да се баве и основне мотиве који их подстичу на те активности у туристичком мјесту које су посјетили или добро познају
<p>2. Врсте и специфични облици туризма</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наводи и описује врсте туристичких кретања - разликује врсте и облике туризма - објасни карактеристике специфичних облика туризма 	<ul style="list-style-type: none"> - упоређује различите облике туризма - прикаже поједине врсте туризма и њихову распрострањеност у свијету - издвоји и анализира примјере добре и лоше праксе развоја посебних облика туризма - истражи које врсте туризма су развијене у одређеној дестинацији - предложи идеје за развој туризма посебних интереса зависно од расположивих туристичких атракција у циљу унапређења туристичке понуде 	<ul style="list-style-type: none"> - испољава способност за разумијевање појава и процеса - развија свијест о екологији и позитивно се односи према заштити природне и друштвене средине - исказује интерес за сталним учењем и стручним усавршавањем 	<ul style="list-style-type: none"> - подстаћи ученике на размишљање о облицима и врстама туризма у БиХ и РС - преко примјера указати на карактеристике и разлике између њих, одредити елементе туристичког производа који квалитетно задовољавају потребе појединих сегмената туристичке тражње - организовати рад у групама с циљем да свака група креира туристички производ за један сегмент туристичке тражње - задати ученицима да користећи интернет прикажу сликом врсте и облике туризма (рад у паровима)

3. Специфичности туризма као привредне дјелатности	<ul style="list-style-type: none"> - образложи појам туризма као привредне дјелатности и наведе специфична обиљежја - објасни хетерогену структуру туризма - одреди карактер рада у туризму - објасни сезонски карактер пословања у туризму - дефинише туристичко тржиште - наведе и објасни карактеристике туристичког тржишта - дефинише туристичку тражњу - наведе и објасни специфичности туристичке тражње - дефинише туристичку понуду - наведе и објасни специфичности туристичке понуде - објасни специфичан однос туристичке тражње и туристичке понуде 	<ul style="list-style-type: none"> - упоређује производан и непроизводан рад у туризму наводећи конкретне примјере - разликује узроке и посљедице сезонског пословања у туризму - предлаже мјере за рјешавање проблема сезонског пословања у одређеним дестинацијама - анализира и протумачи карактеристике тражње на одређеном тржишту - презентује туристичку понуду конкретне дестинације у ужем и ширем смислу - упоређује карактеристике тражње и понуде 		<ul style="list-style-type: none"> - шематски приказати хетерогену структуру туризма - на примјерима резултата рада показати непроизводан карактер рада у туризму - кроз примјере објаснити и анализирати узроке и посљедице сезонског карактера пословања у туризму - задати ученицима да осмисле начине продужења сезоне (групни рад) – презентација и дискусија - кроз разговор са ученицима објаснити појам тржишта, а затим тражити да препознају разлике између робног и туристичког тржишта
---	---	---	--	---

4. Функције туризма	<ul style="list-style-type: none"> - наведе и објасни економске и неекономске функције туризма - наброји директне економске утицаје туризма на привреду и наведе примјере - објасни индиректне утицаје туризма на привреду и наведе примјере - објасни суштину мултипликативне функције туризма на привреду - објасни конверзиону функцију туризма - наведе неекономске функције туризма и објасни на примјерима - наведе могуће негативне посљедице туристичких кретања 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује и упоређује економске и друштвене утицаје које туризам врши на окружење - илуструје на примјерима како туризам утиче на БДП, на привредни развој туристичких подручја - анализира „невидљиви увоз и извоз“ и њихов значај за одређену туристичку земљу - анализира утицај туризма на запошљавање становништва - наведе примјер конверзионе функције у нашој земљи - предложи мјере за смањење негативних ефеката туристичких кретања 		<ul style="list-style-type: none"> - дати табеларни приказ економских и неекономских функције туризма - задати ученицима да пронађу примјере за сваку врсту директних и индиректних утицаја туризма на привреду - навести примјере „невидљивог увоза и извоза“ и на њима анализирати значај страног туристе за националну економију - на примјеру одређене туристичке земље објаснити мултипликацију ефеката туристичке потрошње - тражити да ученици пронађу што више примјера конверзионе функције туризма - организовати дебату на тему „Развој туризма у неком мјесту – за и против“
5. Савремени трендови у туризму	<ul style="list-style-type: none"> - наведе и објасни карактеристике досадашњег развоја домаћег и иностраног туризма - идентификује најважније правце усмјеравања туристичке тражње - наведе посебне групе туристичких потрошача 	<ul style="list-style-type: none"> - прати и анализира нове трендове у туризму и угоститељству - издвоји и протумачи нова најзанимљивија туристичка подручја у свијету - креира понуду у складу са захтјевима одређених сегмената тражње - процијени значај 		<ul style="list-style-type: none"> - припремити статистичке показатеље туристичког промета у свијету и код нас и на основу њих оцијенити која туристичка подручја су најразвијенија - задати ученицима да препознају и објасне промјене потреба и понашања савремених туристичких потрошача и наведу примјере прилагођавања туристичког производа тим промјенама - у циљу сагледавања утицаја ИКТ на

	и њихове потребе <ul style="list-style-type: none"> - објасни потребу прилагођавања туристичке понуде захтјевима савремених потрошача - дефинише индустрију слободног времена - опише нове форме туристичке индустрије - објасни суштину тајмшеринга и инсентивних путовања - дефинише хотелске и ресторанске ланце - познаје начине пословања у ланцима - дефинише облике привредног раста и развоја туристичких предузећа - наведе и објасни начине примјене ИКТ и интернета у туризму 	посебних облика савременог туризма <ul style="list-style-type: none"> - издвоји предности примјене ИКТ у сфери дистрибуције туристичких услуга и илуструје на примјерима - анализира и коментарише значај и улогу хотелских ланаца на туристичком тржишту 		туристичка кретања покренути дискусију о интернету, сајтовима, друштвеним мрежама, мобилним апликацијама и др. могућностима примјене ИКТ код привредних субјеката у туризму <ul style="list-style-type: none"> - дати групама ученика да на интернету пронађу презентацију неког града и издвоје корисне информације о туристичкој понуди - задати ученицима да прикупе информације о најпознатијим хотелским ланцима –презентација резултата и дискусија
6. Основе одрживог развоја туризма	<ul style="list-style-type: none"> - објасни значај простора за развој туризма - препознаје негативне утицаје туризма на природну и друштвену средину - објасни зашто је туризам „потрошач простора” - познаје мјере заштите и очувања животне средине у контексту 	<ul style="list-style-type: none"> - издвоји позитивне и негативне примјере коришћења простора у туристичке сврхе - уочава значај и објасни потребу развоја одрживог туризма - анализира примјере одговорног и неодговорног понашања туриста и предлаже мјере за рјешавање 		<ul style="list-style-type: none"> - приказати филмове, видео презентације, фотографије и сл. са позитивним и негативним примјерима утицаја туризма на простор, а затим развити дискусију о утицајима туризма на животну средину - дати да групе ученика, користећи интернет, одговоре на тему „Еколошки проблеми који су посљедица развоја туризма“ - задати ученицима да пронађу примјере дестинација у којима је

	<p>туристичког развоја</p> <ul style="list-style-type: none"> - познаје мјере заштите културно-историјског наслијеђа и наведе примјере - објасни појам „одрживи туризам“ - познаје начела и претпоставке одрживог туризма 	проблема		туризам „потрошио“ простор и на њима објаснити потребу развоја одрживог туризма
Интеграција				
<ul style="list-style-type: none"> - Агенцијско и хотелијерско ословање - Економика туризма - Основе предузетништва - Географија - Практична настава 				
Извори				
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Стручни часописи, јавни медији, Интернет, информативно - пропагандне публикације туристичких субјеката, уџбеници из наставних предмета с којима је овај наставни садржај у корелацији. 				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. Са начином и техникама оцјењивања ученици требају бити упознати прије почетка изучавања модула.				

Струка (назив):	УГОСТИТЕЉСТВО И ТУРИЗАМ			
Занимање (назив):	ТУРИСТИЧКИ ТЕХНИЧАР, КУЛИНАРСКИ ТЕХНИЧАР, УГОСТИТЕЉСКИ ТЕХНИЧАР, КУВАР, КОНОБАР, ПОСЛАСТИЧАР			
Предмет (назив):	ОСНОВИ ТУРИЗМА И УГОСТИТЕЉСТВА			
Опис (предмета):	Стручни предмет			
Модул (наслов):	ОСНОВЕ УГОСТИТЕЉСТВА			
Датум:	август, 2020. године	Шифра:	Редни број:	02
Сврха				
<ul style="list-style-type: none"> - Стицање теоријских знања и разумијевање кључних појмова из области угоститељства као основе за даље успјешно образовање и укључивање на тржиште рада. - Развијање позитивне оријентације и идентификације са занимањем. 				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Усвојена знања из претходног модула.				
Циљеви				
Модул има за циљ да омогући ученику: <ul style="list-style-type: none"> - упознавање са појмом угоститељство и његовим мјестом и значајем у привреди - оспособљавање ученика да знају како да прилагоде угоститељске услуге жељама и потребама гостију - оспособљавање ученика да разликују угоститељске пословне јединице према намјени и услугама које пружају - упознавање савремених облика пословања у угоститељству - упознавање ученика са значајем, улогом и структуром кадрова у угоститељству - упознавање ученика са пословним обичајима у угоститељству 				
Теме				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Угоститељство – појам и подјела 2. Услуге у угоститељству 3. Угоститељске пословне јединице 4. Кадрови у угоститељству 5. Нови трендови у угоститељству 6. Узансе у угоститељству 				

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способан да:			
1. Угоститељство – појам и подјела	<ul style="list-style-type: none">- опише појаву и историјски развој угоститељства у свијету и код нас- наведе и објасни дефиницију угоститељства као привредне дјелатности- разликује врсте угоститељства према одређеним критеријумима- наведе задатке и објасни значај угоститељства- објасни мјесто и улогу угоститељства у структури привреде	<ul style="list-style-type: none">- на примјерима илуструје различите врсте угоститељства- истражи и прикаже ефекте развоја угоститељства на развој туризма у конкретној дестинацији	<ul style="list-style-type: none">- ефикасно планира и организује вријеме- савјесно, одговорно, уредно и прецизно обавља повјерене задатке- испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима- формира позитиван став према примјени прописа и важећих стандарда у туристичкој дјелатности	<ul style="list-style-type: none">- методом „мождана олуја“ проверити предзнања о овој области- припремити табеларни приказ критеријума за подјелу и врста угоститељства
2. Услуге у угоститељству	<ul style="list-style-type: none">- објасни појам и карактеристике угоститељске услуге- разликује врсте угоститељских услуга- објасни појам угоститељске понуде- описује квалитет угоститељске услуге	<ul style="list-style-type: none">- направи разлику између производа и услуге на конкретним примјерима понуде- презентује примјере добре и лоше праксе у угоститељству	<ul style="list-style-type: none">- користи информационе технологије- проналази и користи поуздане изворе информација и знања	<ul style="list-style-type: none">- кроз разговор објаснити разлику између производа и услуге као резултата људског рада- на примјерима објаснити карактеристике угоститељских услуга

3. Угоститељске пословне јединице	<ul style="list-style-type: none">- дефинише угоститељску пословну јединицу- разликује врсте угоститељских пословних јединица- познаје законске и подзаконске акте у области угоститељства- описује опремљеност угоститељских пословних јединица према категорији и врсти	<ul style="list-style-type: none">- користи законске и подзаконске акте у области угоститељства- упоређује и анализира угоститељску понуду различитих угоститељских пословних јединица- упоређује специфичности различитих врста хотела	<ul style="list-style-type: none">- претражује, прикупља, и користи релевантне информације и податке- разумије и користи стручну терминологију- испољи комуникацијске и презентацијске вјештине- испољи спремност да прихвата промјене и иновације- испољи аналитичност, самокритичност и објективност- испољи креативност, предузимљивост и организационе способности- развија самосталност, али и склоност ка тимском раду- самостално расуђује и доноси закључке- испољава способност за разумијевање појава и процеса	<ul style="list-style-type: none">- задати ученицима да користећи Закон о угоститељству и правилнике из области угоститељства анализирају дијелове који се односе на класификацију и категоризацију угоститељских пословних јединица- задати ученицима да направе презентацију хотела и ресторана из свог мјеста која треба да садржи: локацију, назив, категорију, контакт податке, капацитет, услуге, цијене, изглед ентеријера и екстеријера, анализу структуре гостију.
4. Кадрови у угоститељству	<ul style="list-style-type: none">- објасни појам и значај рада у угоститељству- наведе и опише карактеристике рада у угоститељству- објасни значај и улогу кадрова у угоститељству- објасни структуру кадрова у угоститељству и набраја њихове послове	<ul style="list-style-type: none">- распоређује кадрове на одговарајућа радна мјеста		<ul style="list-style-type: none">- припремити шематски приказ структуре радног особља у појединим врстама угоститељских објеката- разговарати о особинама кадрова у угоститељству (стручност и квалификованост, знања, вјештине и способности, личне особине)
5. Нови трендови у угоститељству	<ul style="list-style-type: none">- идентификује посебне групе потрошача угоститељских услуга и њихове потребе- бјасни прилагођавање угоститељске понуде захтјевима савремених потрошача	<ul style="list-style-type: none">- процијени дјеловање и посљедице трендова који утичу на угоститељство		<ul style="list-style-type: none">- користећи интернет као основни извор прикупити информације о промјенама потреба потрошача угоститељских услуга и препознати најновије трендове на тржишту (нпр. тренд понуде јела од органски узгојених намирница, catering – пружање услуга изван угоститељских

	<ul style="list-style-type: none"> - објасни суштину нових облика пружања услуга смјештаја (тајмшеринг и др.) - објасни савремене трендове у гастрономији - објасни еколошке трендове у угоститељству - наведе начине и предности примјене ИКТ у угоститељству - објасни нове трендове у маркетингу и продаји угоститељских услуга (e-mail маркетинг, програм лојалности у угоститељству, брендирање ресторана и сл.) 		<ul style="list-style-type: none"> - развија свијест о екологији и позитивно се односи према заштити природне и друштвене средине - исказује интерес за сталним учењем и стручним усавршавањем 	<p>објеката, кућна достава, drive in ресторани...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - кроз разговор са ученицима показати да коришћење ИКТ више није опција, већ императив - водити дискусију о утицају е-маркетинга на понашање потрошача у угоститељству, о ефектима програма лојалности на профитабилност пословања - представити принципе пословања неких од најуспјешнијих свјетских угоститеља и менаџера у угоститељству
6. Узансе у угоститељству	<ul style="list-style-type: none"> - објасни шта су узансе као пословни обичаји - описује пословне обичаје везане за уговор о угоститељским услугама - описује пословне обичаје везане за агенцијски уговор о угоститељским услугама - описује пословне обичаје везане за уговор о алотману 	<ul style="list-style-type: none"> - разликује опште и посебне узансе - примјењује узансе у пословној пракси - користи уобичајену стручну терминологију 		<ul style="list-style-type: none"> - анализирати садржај Посебних узанси у угоститељству и наводити примјере њихове примјене у пракси - осмислити конкретне пословне ситуације и разговарати са ученицима о томе како би они реаговали у тим ситуацијама примјењујући Посебне узансе у туризму

Интеграција
<ul style="list-style-type: none"> - Агенцијско и хотелијерско пословање - Економика туризма - Основе предузетништва - Практична настава
Извори
<ul style="list-style-type: none"> - Уџбеник одобрен од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске - Друга стручна и теоријска литература - Стручни часописи, јавни медији, Интернет, информативно - пропагандне публикације туристичких субјеката, уџбеници из наставних предмета с којима је овај наставни садржај у корелацији.
Оцјењивање
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. Са начином и техникама оцјењивања ученици требају бити упознати прије почетка изучавања модула.